

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-03/01-33-90/24
Sarajevo, 8.1.2024. godine

**SVIM PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA,
OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO**

PREDMET: Informacija, dostavlja se
VEZA: akt broj: 01.4 – 8779/23, od 09.10.2023. godine

Poštovani,

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo zaprimilo je akt, broj i datum veze, koji se odnosi na *Prijave laboratorijski utvrđenih uzročnika zaraznih bolesti – veliki kašalj (Pertussis) u Kantonu Sarajevo.*

U cilju prevencije širenja i pojave novih slučajeva oboljelih od velikog kašlja, dostavljamo vam *Uputstva za postupanje u slučaju pojave velikog kašlja (Pertussis) u epidemijskoj formi*, izdatim od strane Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, a radi lakšeg postupanja u slučaju pojave oboljelih u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo.

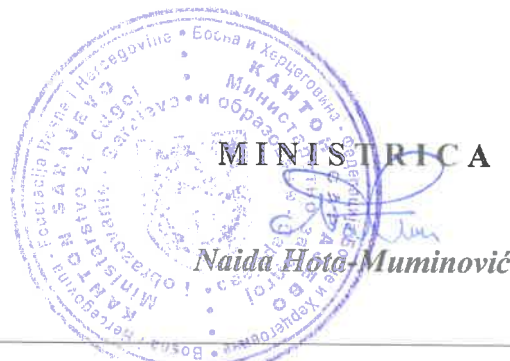
Prilog:

- *Akt Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, broj: 01.4 – 8779/23 od 29.12.2023. godine;*
- *Uputstvo za postupanje u predškolskim ustanovama u slučaju pojave velikog kašlja (Pertussis) u epidemijskoj formi (2 stranice);*
- *Uputstvo za postupanje u školskim ustanovama u slučaju pojave velikog kašlja (Pertussis) u epidemijskoj formi (2 stranice).*

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. Arhivi.

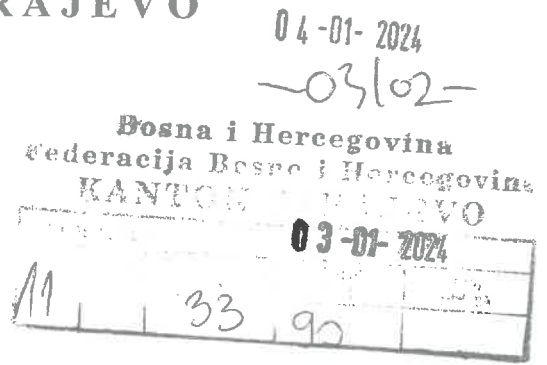
Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

1/1

Broj: 01.4 - 8779/23
Sarajevo, 29.12.2023. godine.

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
KANTONA SARAJEVO
N/r Ministrici
Naida Hota-Muminović

**PREDMET: Informacija na znanje o Prijavama laboratorijski utvrđenih uzročnika
zaraznih bolesti – Veliki kašalj (Pertussis) u Kantonu Sarajevo**

Poštovani,

Ovim putem Vam dostavljamo informaciju na znanje o pojavi laboratorijski utvrđenih uzročnika zaraznih bolesti – veliki kašalj (pertussis) u Kantonu Sarajevo kod deset osoba u periodu novembar i decembar 2023. godine. Radi se najviše o osobama školskog uzrasta (osnovna i srednja škola) pa u svrhu spriječavanja daljeg širenja i prevencije pojave novih slučajeva dostavljamo Vam uputstva radi lakšeg postupanja u slučaju pojave oboljelih od velikog kašlja u predškolskim i školskim ustanovama u Kantonu Sarajevo. Molimo Vas da o istom obavjestite sve osnovne i srednje škole te vrtiće u javnoj i privatnoj svojini koje su u Vašoj nadležnosti.

Prilog:

- Uputstvo za postupanje u školama u slučaju pojave velikog kašlja (pertussis) u epidemijskoj formi (2 stranice)
- Uputstvo za postupanje u predškolskim ustanovama u slučaju pojave velikog kašlja (pertussis) u epidemijskoj formi (2 stranice)

S poštovanjem,

Izradila:

dr Aida Pošković-Bajraktarević, spec.epidemiologije

Kontrolisala:

Prim dr Anisa Bajramović, spec.epidemiologije

Dostaviti:

- Naslovu;
- Arhivi RJ01

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel/fax: 627-889; 624-470
web: <http://www.zzjzks.ba>
e-mail: gzavod@bih.net.ba

UPUTSTVO ZA POSTUPANJE U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA U SLUČAJU
POJAVE VELIKOG KAŠLJA (PERTUSSIS) U EPIDEMIJSKOJ FORMI

Kada se registruje pojava velikog kašlja u epidemijskoj formi svim zaposlenima u predškolskim ustanovama snažno se preporučuje da podignu nivo pozornosti na akutne respiratorne infekcije tj. da se u vrtić ne primaju djeca ali ni zaposleni koji imaju simptome/znakove akutnih respiratornih infekcija.

Osoblje koje radi sa djecom mlađom od godinu dana treba da se pridržava uobičajenih mjera za sprječavanje prenosa zaraznih bolesti, a nakon pojave prvog slučaja u vrtiću potrebno je da nose masku koja pokriva nos i usta.

Ukoliko zaposleni razvije simptome infekcije sistema organa za disanje (prehlada i sl.) preporuka je da ne dolazi na posao do oporavka, a ukoliko nije na poštediti od posla **mora se striktno pridržavati pravilnog nošenja maske uz pojačanu higijenu ruku**. Osim nošenja maske i higijene ruku veoma je važno redovno provjetranje prostorija.

Iako opšte mjere prevencije mogu pomoći u smanjenju rizika od širenja velikog kašlja, najdjelotvornija mjera prevencije je vakcinacija djece na vrijeme i u skladu sa važećom Federalnom Naredbom o imuizaciji protiv zaraznih bolesti.

Svaki boravak nepotpuno vakcinisanog djeteta u predškolskoj ustanovi predstavlja rizik kako za samo dijete, tako i za ostalu djecu i zaposlene.

Svako dijete ili zaposleni za koje se potvrdi da je oboljelo od velikog kašlja treba isključiti iz vrtića u trajanju od najmanje 21 dan od početka kašlja ukoliko nije uključena antibiotska terapija ILI najmanje 5 dana od započete antibiotske terapije.

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel/fax: 627-889; 624-470
web: <http://www.zzjzks.ba>
e-mail: gzavod@bih.net.ba

U nastavku su date smjernice za postupanje sa kontaktima u sljedećim slučajevima:

I POSTUPANJE SA DJETETOM KOJE JE KONTAKT OBOLJELOG U VRTIĆU

A. KOMPLETNO VAKCINISANO DIJETE U SKLADU SA UZRASTOM:

- 1) **bez simptoma** - nastavlja da redovno pohađa vrtić;
- 2) **ako razvije simptome** (u vremenskom intervalu do 21 dan od posljednjeg kontakta sa oboljelim):
 - isključiti iz grupe odmah nakon pojave prvih simptoma i uputiti dijete pedijatru, radi započinjanja antibiotske terapije
 - vraća se u vrtić 5 dana nakon započete antibiotske terapije, ili nakon 21 dan, ukoliko se ne započne antibiotska terapija.

B. NEVAKCINISANO/NEKOMPLETNO VAKCINISANO DIJETE:

Isključuje se iz vrtića i javlja se izabranom pedijatru radi kompletiranja vakcinacije u skladu sa uzrastom. Dijete se vraća u vrtić nakon što bude kompletno vakcinisano/revakcinisano uz potvrdu izabranog ljekara da je vakcinacija kompletirana. Ukoliko, nakon što je isključeno iz nastave, u vremenskom intervalu do 21 dan od posljednjeg kontakta sa oboljelim, dijete razvije simptome velikog kašlja javlja se izabranom pedijatru radi uključivanja antibiotske terapije. Dijete može da se vrati u vrtić nakon 5 dana od započinjanja antibiotske terapije. Ukoliko se ne započne antibiotska terapija dijete se vraća u vrtić nakon 21 dan od pojave kašlja.

Napomena: vakcinacija ne štiti od infekcije nakon konkretnog izlaganja, njena svrha je zaštita od daljih izlaganja.

II POSTUPANJE SA DJETETOM KOJE JE KONTAKT OBOLJELOG U PORODICI

A. KOMPLETNO VAKCINISANO DIJETE:

- 1) **bez simptoma** - nastavlja da redovno pohađa vrtić;
- 2) **ako razvije simptome** (u vremenskom intervalu do 21 dan od posljednjeg kontakta sa oboljelim):
 - isključiti iz grupe odmah nakon pojave prvih simptoma i javiti se pedijatru, radi započinjanja antibiotske terapije;
 - vraća se u vrtić 5 dana nakon započete antibiotske terapije, ili nakon 21 dan, ukoliko se ne započne sa antibiotikom.

B. NEVAKCINISANO/NEKOMPLETNO VAKCINISANO DIJETE:

Bliski kontakti mlađi od 6 godina a stariji od 18 mjeseci, koji nisu primili najmanje 4 doze vakcine sa komponentom protiv velikog kašlja/pertusisa (aP) ili nisu primili jednu dozu ove vakcine unazad tri godine, trebaju se vakcinisati/revakcinisati što prije nakon izlaganja.

Nepotpuno vakcinisani/revakcinisani (u skladu sa uzrastom) kućni kontakti mlađi od 6 godina trebaju biti isključeni iz vrtića tokom 21 dana od posljednjeg kontakta.

Ukoliko, nakon što je isključeno iz vrtića (u vremenskom intervalu od 21 dan od posljednjeg kontakta sa oboljelim) dijete razvije simptome pertusisa javlja se izabranom pedijatru radi uključivanja antibiotske terapije. Dijete može da se vrati u vrtić 5 dana nakon započinjanja antibiotske terapije. Ukoliko se ne započne antibiotska terapija dijete se vraća u vrtić nakon 21 dan od pojave kašlja.

RADNA JEDINICA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Izvor:

- <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/web.repository/ijzcg-media/files/1702291244-skole-pertusis-uputstvo-za-postupanje-u-skolskim-ustanovama-v01-10decembar-2023-final.pdf>
- <https://www.cdc.gov/pertussis/about/prevention/index.html>

UPUTSTVO ZA POSTUPANJE U ŠKOLSKIM USTANOVAMA U SLUČAJU POJAVE
VELIKOG KAŠLJA (PERTUSSIS) U EPIDEMIJSKOJ FORMI

Kada se registruje pojava velikog kašlja u epidemijskoj formi svim zaposlenima u školskim ustanovama preporučuje se nošenje maske koja pokriva nos i usta. Poštovanje ove preporuke posebno je važno za zaposlene trudnice, zaposlene koji imaju neka hronična oboljenja/stanja koja ih stavljaju u povišeni rizik od težih formi bolesti, kao i zaposlene koji u domaćinstvu imaju djecu mlađu od jedne godine. Ukoliko zaposleni razvije simptome infekcije sistema organa za disanje preporuka je da se striktno pridržava pravilnog nošenja maske uz pojačanu higijenu ruku. Osim nošenja maske i higijene ruku veoma je važno redovno provjetravanje prostorija. Iako opšte mjere prevencije mogu pomoći u smanjenju rizika od širenja velikog kašlja, najdjelotvornija mjera prevencije je vakcinacija (napomena: trenutno u BiH nema na raspolaganju DtaP vakcine za odrasle i trudnice, već samo za djecu kroz redovan program imunizacije).

Svskog učenika za kojeg se potvrdi da je oboljelo od velikog kašlja treba isključiti iz škole u trajanju od najmanje 21 dan od početka kašlja ukoliko nije uključena antibiotska terapija ILI najmanje 5 dana od započete antibiotske terapije.

U nastavku su date su smjernice za postupanje sa bliskim kontaktima* u sljedećim slučajevima:

I POSTUPANJE SA UČENIKOM KOJE JE KONTAKT OBOLJELOG U
ŠKOLI/PORODICI

1) bez simptoma - nastavlja da redovno pohađa školu uz preporučeno nošenje maske 21 dan od posljednjeg kontakta;

2) ako razvije simptome (u vremenskom intervalu do 21 dan od posljednjeg kontakta sa oboljelim):

- isključiti iz škole odmah nakon pojave prvih simptoma i uputiti učenika nadležnom ljekaru, radi započinjanja antibiotske terapije;

- vraća se u školu 5 dana nakon započete antibiotske terapije.

Učenici koji pohađaju prvi razred osnovne škole u školskoj 2023/2024. godini ukoliko nisu revakcinisana pri upisu u školu javljaju se izabranom pedijatru radi kompletiranja vakcinacije/revakcinacije u skladu sa uzrastom.

*Bliski kontakt definiše se kao izloženost licem u lice osobi koja je inficirana, što uključuje kućni ili porodični kontakt, osobe koje su prenoćile u istoj sobi sa osobom koja je inficirana i osobe koje su imale direktan kontakt sa respiratornim sekretom, sekretom oralne ili sluznice nosa osobe kod koje je laboratorijski potvrđena bolest.

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel/fax: 627-889; 624-470
web: <http://www.zzjzks.ba>
e-mail: gzavod@bih.net.ba

U školskom okruženju bliskim kontaktom se ne smatraju svi učenici iz učionice, već treba obratiti pažnju na najboljeg druga/drugaricu, druga/drugaricu iz iste klupe, djecu koja sjede u klupi ispred i klupi iza oboljelog djeteta, kao i djecu koja sjede u istom redu

RADNA JEDINICA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Izvor:

- <https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/web.repository/ijzcg-media/files/1702291244-skole-pertusis-uputstvo-za-postupanje-u-skolskim-ustanovama-v01-10decembar-2023-final.pdf>
- <https://www.cdc.gov/pertussis/about/prevention/index.html>